

Số: 2536/TLĐ-CSPL

Hà Nội, ngày 07 tháng 11 năm 2024

V/v một số vấn đề liên quan của
dự thảo Luật Công đoàn (sửa đổi)

Kính gửi: Chính phủ

Thực hiện Nghị quyết số 89/2023/QH15 ngày 02/6/2023 của Quốc hội về Chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2024, điều chỉnh chương trình xây dựng luật, pháp lệnh năm 2023, dự án Luật Công đoàn (sửa đổi) sau khi tiếp thu tối đa ý kiến của Chính phủ (văn bản số 563/CP-PL ngày 27/9/2024 của Chính phủ về việc tham gia ý kiến đối với dự án Luật Công đoàn (sửa đổi), các cơ quan và đối tượng tác động đã được Quốc hội khóa XV thảo luận, chuẩn bị thông qua tại kỳ họp thứ 8.

Là cơ quan được phân công chủ trì soạn thảo dự án Luật Công đoàn (sửa đổi), Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam tiếp tục báo cáo và xin ý kiến Chính phủ¹ một số vấn đề có liên quan như sau:

1. Quá trình hoàn thiện dự án Luật Công đoàn (sửa đổi)

Tại kỳ họp thứ 7, Quốc hội khóa XV, Quốc hội đã thảo luận, cho ý kiến về dự án Luật Công đoàn (sửa đổi) với 78 lượt phát biểu ý kiến tại Tổ, 32 lượt phát biểu ý kiến tại Hội trường và 01 ý kiến bằng văn bản. Ngay sau kỳ họp, Thường trực Ủy ban Xã hội của Quốc hội đã chủ trì, phối hợp với Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, các cơ quan có liên quan nghiên cứu, tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật.

Ngày 22/8/2024, Đảng đoàn Tổng Liên đoàn có văn bản số 224 – CV/ĐĐTLĐ gửi cơ quan có thẩm quyền về việc báo cáo và xin ý kiến một số vấn đề lớn của dự thảo Luật Công đoàn (sửa đổi). Ngày 14/10/2024, Đảng đoàn Tổng Liên đoàn đã nhận được ý kiến của cơ quan có thẩm quyền về dự thảo Luật Công đoàn (sửa đổi).

Ngày 24/10/2024, tại kỳ họp thứ 8, Quốc hội đã thảo luận tại Hội trường về dự thảo Luật Công đoàn (sửa đổi); đã có 25 lượt đại biểu Quốc hội phát biểu về các nội dung của dự thảo Luật. Trên cơ sở ý kiến của đại biểu Quốc hội, dưới sự chủ trì của Thường trực Ủy ban Xã hội của Quốc hội, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đã phối hợp chặt chẽ với các cơ quan có liên quan nghiên cứu, tiếp thu ý kiến của các đại biểu Quốc hội để chỉnh lý dự thảo Luật và cơ bản đạt được sự

¹ Ngày 10/9/2024, Tổng Liên đoàn đã có văn bản số 2034/TLĐ-CSPL gửi xin ý kiến Chính phủ về việc một số vấn đề liên quan của dự thảo Luật Công đoàn (sửa đổi).

thống nhất, đồng thuận trong hầu hết các nội dung.

2. Một số nội dung kính đề nghị Chính phủ cho ý kiến

Dự thảo Luật Công đoàn (sửa đổi) hiện có 06 Chương, 37 điều, trong đó có 05 nội dung giao Chính phủ quy định chi tiết, bao gồm: (1) Khoản 2 Điều 29 Tài chính Công đoàn; (2) Khoản 4 Điều 30 Miễn, giảm, tạm dừng đóng kinh phí công đoàn; (3) Khoản 5 Điều 31 Quản lý, sử dụng tài chính công đoàn (đang đề 02 phương án báo cáo Ủy ban Thường vụ Quốc hội); (4) Khoản 6 Điều 31 Quản lý, sử dụng tài chính công đoàn; (5) Khoản 2 Điều 36 Xử lý vi phạm pháp luật về công đoàn. Đối với các nội dung giao Chính phủ quy định chi tiết, cơ quan chủ trì soạn thảo đã chuẩn bị nội dung dự thảo văn bản quy định chi tiết trong hồ sơ dự án Luật trình Quốc hội theo quy định.

2.1. Về phương thức, thời hạn, nguồn đóng kinh phí công đoàn (khoản 2 Điều 29)

2.1.1. Dự thảo Luật quy định tại khoản 2 Điều 29: “2. Chính phủ quy định phương thức, thời hạn và nguồn đóng kinh phí công đoàn; nội dung ngân sách nhà nước cấp hỗ trợ quy định tại điểm c khoản 1 Điều này.”.

2.1.2. Theo quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, trên cơ sở kế thừa quy định của Nghị định số 191/2013/NĐ-CP ngày 21/11/2013 của Chính phủ quy định chi tiết về tài chính công đoàn, dự thảo Luật đã bổ sung khoản 2 Điều 29, làm cơ sở cho Chính phủ ban hành Nghị định (đã có dự thảo Nghị định gửi kèm văn bản số 2034/TLĐ-CSPL ngày 10/9/2024 của Tổng Liên đoàn gửi xin ý kiến Chính phủ về việc một số vấn đề liên quan của dự thảo Luật Công đoàn (sửa đổi)).

2.2. Về miễn, giảm, tạm dừng đóng kinh phí công đoàn (Khoản 4 Điều 30)

2.2.1. Tiếp thu ý kiến của đại biểu Quốc hội và của Tổng Liên đoàn, dự thảo đã bổ sung cụm từ “thống nhất với Tổng Liên đoàn” và chỉnh lý lại khoản 4 Điều 30 như sau: “4. Chính phủ thống nhất với Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam quy định về việc miễn, giảm, tạm dừng đóng kinh phí công đoàn; quy định chi tiết các nội dung khác của Điều này”.

2.2.2. Tổng Liên đoàn đề nghị Chính phủ thống nhất nội dung chỉnh lý khoản 4 Điều 30 dự thảo Luật, với lý do: Việc miễn, giảm kinh phí công đoàn tác động trực tiếp đến việc cân đối nguồn tài chính công đoàn và điều tiết của Tổng Liên đoàn, ảnh hưởng đến thu-chi của các địa phương, đơn vị trong hệ thống công đoàn. Do vậy, đề xuất Chính phủ thống nhất với Tổng Liên đoàn về vấn đề này nhằm bảo đảm phù hợp với tình hình tài chính công đoàn và thực tiễn hoạt động công đoàn.

Trong thực tiễn hoạt động vừa qua, nhằm kịp thời hỗ trợ người lao động, doanh nghiệp gặp khó khăn do ảnh hưởng bởi dịch bệnh Covid- 19, Tổng Liên đoàn đã ban hành và triển khai trên 18 chính sách, các gói hỗ trợ thăm hỏi, tặng quà, hỗ trợ bằng tiền và hiện vật cho đoàn viên, người lao động và doanh nghiệp, cụ thể như: Lùi thời điểm đóng kinh phí công đoàn đối với các doanh

nghiệp bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19², miễn đóng đoàn phí công đoàn đối với đoàn viên có mức lương thấp hơn mức lương cơ sở³; hỗ trợ đoàn viên, người lao động bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19⁴; hỗ trợ cho đoàn viên, người lao động bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19 trong dịp Tết Nguyên đán Tân Sửu năm 2021⁵; hỗ trợ bữa ăn dinh dưỡng cho đoàn viên công đoàn, người lao động của doanh nghiệp đang thực hiện “3 tại chỗ”⁶, “1 cung đường 2 điểm đến”⁷; hỗ trợ tăng cường dinh dưỡng cho đội ngũ y tế tuyến đầu phòng, chống dịch Covid-19 tại 19 tỉnh, thành phố phía Nam⁸; hỗ trợ cho trẻ em mồ côi là con đoàn viên công đoàn, người lao động tử vong do dịch Covid-19⁹, tham gia hỗ trợ Chương trình “Triệu phần quà Đại đoàn kết tiếp sức đồng bào Miền Nam vượt qua đại dịch Covid – 19” .... Tổng chi hỗ trợ năm 2020 và 2021 là 5.868.978 triệu đồng.

2.3. Về ban hành tiêu chuẩn, định mức, chế độ chi tiêu, phân cấp thu, phân phối và quản lý, sử dụng tài chính công đoàn (khoản 5 Điều 31)

2.3.1. Hiện, dự thảo Luật đang đề 02 phương án để báo cáo Ủy ban Thường vụ Quốc hội, cụ thể:

Phương án 1 (theo dự thảo trình Quốc hội tại kỳ họp thứ 8): “*Sau khi thống nhất với Chính phủ, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam ban hành tiêu chuẩn, định mức, chế độ chi tiêu, phân cấp thu, phân phối và quản lý, sử dụng tài chính công đoàn phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ của công đoàn*”.

Phương án 2: Tiếp thu ý kiến đại biểu Quốc hội, ý kiến của Tổng Liên đoàn trong quá trình tiếp thu, chỉnh lý dự thảo Luật, bỏ cụm từ “*sau khi thống nhất với Chính phủ*” và chỉnh sửa như sau: “*Trên cơ sở định mức, chế độ do Nhà nước quy định, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam ban hành tiêu chuẩn, định mức, chế độ chi tiêu, phân cấp thu, phân phối và quản lý, sử dụng tài chính công đoàn phù hợp với yêu cầu, nhiệm vụ hoạt động công đoàn; đáp ứng yêu cầu quản lý trong hệ thống tổ chức công đoàn*”

2.3.2. Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đề nghị Chính phủ thống nhất phương án 2 với lý do:

a) Về ưu điểm của phương án đề xuất

---

² Công văn số 245/TLĐ ngày 18/3/2021 Vv lùi thời điểm đóng KPCĐ đối với DN bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19.

³ Công văn số 771/TLĐ ngày 29/7/2020 về việc miễn đóng đoàn phí công đoàn đối với đoàn viên có mức lương thấp hơn mức lương cơ sở; Công văn số 808/TLĐ ngày 06/8/2020 Vv bổ sung đối tượng không phải đóng ĐPCĐ; Quyết định số 2059/QĐ-TLĐ ngày 28/5/2021 Vv lùi thời điểm đóng KPCĐ đv doanh nghiệp bị ảnh hưởng bởi dịch Covid 19; Công văn số 2475/TLĐ Vv bổ sung đối tượng miễn đóng ĐPCĐ

⁴ Quyết định số 643/QĐ-TLĐ ngày 22/5/2020, Quyết định số 2606/QĐ-TLĐ ngày 19/5/2021, Quyết định số 3022/QĐ-TLĐ ngày 09/8/2021 và Quyết định số 3749/QĐ-TLĐ ngày 15/12/2021 của Tổng LĐLĐVN.

⁵ Quyết định số 1921/QĐ-TLĐ ngày 12/01/2021.

⁶ Quyết định số 3089/QĐ-TLĐ ngày 24/8/2021 của Tổng LĐLĐVN.

⁷ Quyết định số 3309/QĐ-TLĐ ngày 01/10/2021 của Tổng LĐLĐVN về việc hỗ trợ bữa ăn dinh dưỡng cho đoàn viên, người lao động đang thực hiện “ 1 cung đường 2 điểm đến”.

⁸ Quyết định số 3040/QĐ-TLĐ ngày 11/8/2021 của Tổng LĐLĐVN.

⁹ Quyết định số 3345/QĐ-TLĐ ngày 11/10/2021 của Tổng LĐLĐVN về việc chi hỗ trợ trẻ em mồ côi là con đoàn viên công đoàn tử vong do dịch Covid – 19.

Thứ nhất, kế thừa được tính ổn định, chủ động của tổ chức công đoàn từ khi có Luật Công đoàn 1957 đến nay. Luật Công đoàn 1957 (tại Điều 20, Chương IV) quy định “*Tổng Liên đoàn lao động Việt Nam quy định thể lệ quản trị tài chính trong Công đoàn*”); Luật Công đoàn 1990 (tại Khoản 1 Điều 16) quy định “*1- Công đoàn thực hiện tự quản về tài chính theo pháp luật và những quy định của Tổng liên đoàn lao động Việt Nam*”; Luật Công đoàn 2012 (tại khoản 1 Điều 27) quy định “*1. Công đoàn thực hiện quản lý, sử dụng tài chính công đoàn theo quy định của pháp luật và quy định của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam*”. Kế thừa nội dung tại điểm a khoản 2 Điều 12 Nghị định số 191/2013/NĐ-CP ngày 21/11/2013 của Chính phủ quy định chi tiết về tài chính công đoàn, quyền tự chủ của tổ chức công đoàn trong ban hành tiêu chuẩn, định mức, chế độ chi tiêu, phân cấp thu, phân phối và quản lý, sử dụng tài chính công đoàn trên cơ sở vận dụng định mức, chế độ do Nhà nước quy định được thực hiện ổn định từ năm 2012 đến nay, qua tổng kết thực tiễn không phát sinh khó khăn, vướng mắc.

Thứ hai, đáp ứng được tính kịp thời chăm lo cho người lao động ở cấp cơ sở, khi người lao động gặp những tình huống khó khăn do tranh chấp lao động, thiên tai, dịch bệnh, tai nạn lao động, bệnh nghề nghiệp. v.v. Việc quy định phải “*thống nhất với Chính phủ*” có thể ảnh hưởng đến tiến độ thực hiện nhiệm vụ chăm lo cho người lao động, đặc biệt trong bối cảnh xảy ra thiên tai, dịch bệnh, tình huống bất khả kháng v.v cần có chính sách hỗ trợ kịp thời đối với người lao động.

Thứ ba, không để các thế lực thù địch xuyên tạc, lợi dụng tuyên truyền theo hướng “*Chính phủ can thiệp vào hoạt động công đoàn*”. Việc ban hành tiêu chuẩn, định mức, chế độ chi tiêu, phân phối, phân cấp nguồn thu là hoạt động có tính chất quản trị nội bộ của tổ chức, cần đảm bảo quyền tự chủ của tổ chức công đoàn theo thông lệ quốc tế. Tham khảo Luật Công đoàn năm 2021 của Trung Quốc – quốc gia có thể chế chính trị tương đồng với Việt Nam, Điều 43 quy định: “*Việc sử dụng quỹ tài chính do Tổng Công hội toàn Trung Hoa quy định*”. Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng, nhiều vấn đề về lao động công đoàn đang bị một số quốc gia, tổ chức quốc tế lợi dụng xuyên tạc, can thiệp; về mặt đối ngoại, quy định “*sau khi thống nhất với Chính phủ*” có thể bị lợi dụng diễn giải theo hướng Công đoàn không được bảo đảm quyền tự chủ nội bộ.

Thứ tư, giải quyết được băn khoăn tại văn bản số 563/CP-PL ngày 27/9/2024 của Chính phủ về việc tham gia ý kiến đối với dự án Luật Công đoàn (sửa đổi); theo đó: “*việc thống nhất với Chính phủ về tất cả các tiêu chuẩn, định mức, chế độ chi tiêu đối với các nhiệm vụ chi là cần được cân nhắc về tính phù hợp, khả thi*”.

Thứ năm, thực hiện được quan điểm chỉ đạo của đồng chí Tổng Bí thư Tô Lâm về đổi mới mạnh mẽ công tác lập pháp, đồng chí Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn tại phiên khai mạc Kỳ họp thứ 8 Quốc hội khóa XV theo hướng “*đẩy mạnh phân cấp, phân quyền, cải cách triệt để thủ tục hành chính, giảm chi phí tuân thủ, tạo thuận lợi cao nhất cho người dân và doanh nghiệp*”. Tại Kỳ

hợp thứ 8, Quốc hội khóa XV đang thảo luận sửa đổi một số luật như Luật Quản lý sử dụng tài sản công, Luật Đầu tư công, Luật Đầu tư,... dự thảo các Luật trên đã thực hiện việc phân cấp cho lãnh đạo các bộ, ngành, cơ quan trung ương, hội đồng nhân dân, ủy ban nhân dân các địa phương vào ngay trong luật. Việc giao quyền chủ động cho tổ chức công đoàn trong công tác tài chính hoàn toàn phù hợp với định hướng chỉ đạo chung này.

b) Về nhược điểm của phương án

- Nếu không cập nhật thường xuyên các định mức, chế độ chi tiêu do Chính phủ, các bộ, ngành quy định thì có thể dẫn đến các chính sách của Tổng Liên đoàn ban hành không kịp thời, không phù hợp với các chính sách của Nhà nước.

- Việc giao quyền chủ động cho công đoàn trong việc xây dựng, ban hành tiêu chuẩn, định mức, chế độ chi tiêu; phân cấp thu, phân phối nguồn thu và quản lý nguồn thu tạo áp lực công việc cho cơ quan công đoàn, nhất là ở cấp Tổng Liên đoàn trong việc ban hành chính sách.

- Có thể xuất hiện tâm lý hoài nghi các chính sách do Tổng Liên đoàn ban hành thoát ly các chính sách chung của Nhà nước.

c) Để khắc phục hạn chế trên, Tổng Liên đoàn sẽ thực hiện các giải pháp

- Tăng cường năng lực cán bộ làm chính sách tài chính, xây dựng đội ngũ cán bộ công đoàn vững mạnh theo quy định tại Điều 26 về bảo đảm về tổ chức bộ máy, cán bộ công đoàn.

- Thực hiện nghiêm túc việc đánh giá tác động, lấy ý kiến từ cấp cơ sở, đoàn viên, người lao động khi xây dựng chính sách, bảo đảm việc ban hành chính sách phù hợp với tình hình thực tiễn và khả năng tài chính công đoàn.

- Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra nội bộ của tổ chức công đoàn để kịp thời phát hiện bất cập trong quá trình xây dựng chính sách theo quy định tại Điều 33 về công tác kiểm tra, thanh tra, kiểm toán, giám sát tài chính công đoàn.

- Tăng cường công khai, minh bạch tài chính công đoàn theo quy định tại Điều 34. Công khai tài chính công đoàn.

- Kiểm toán nhà nước, các cơ quan thanh tra, kiểm tra của Chính phủ tăng cường hoạt động kiểm tra, thanh tra, kiểm toán, giám sát đối với tài chính công đoàn (Điều 33 về công tác kiểm tra, thanh tra, kiểm toán, giám sát tài chính công đoàn).

- Việc xây dựng tiêu chuẩn, định mức, chế độ chi tiêu của tổ chức công đoàn cần phải căn cứ vào định mức, chế độ do Nhà nước quy định (đề xuất quy định ngay tại khoản 4 Điều 31).

2.4. Về Chính phủ quy định chi tiết việc xử phạt vi phạm hành chính đối với hành vi vi phạm pháp luật về công đoàn (Khoản 2 Điều 36)

2.4.1. Dự thảo Luật quy định tại khoản 2 Điều 36 Xử lý vi phạm pháp luật về công đoàn: “2. Chính phủ quy định chi tiết việc xử phạt vi phạm hành chính đối với hành vi vi phạm pháp luật về công đoàn.”.

2.4.2. Hiện nay, việc “*Chính phủ quy định chi tiết việc xử phạt vi phạm hành chính đối với hành vi vi phạm pháp luật về công đoàn*” theo khoản 2 Điều 31 Luật Công đoàn 2012 đang được thực hiện theo Nghị định số 12/2022/NĐ-CP ngày 17/01/2022 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực lao động, bảo hiểm xã hội, người lao động Việt Nam đi làm việc ở nước ngoài theo hợp đồng.

Các quy định xử phạt vi phạm hành chính tại Nghị định số 12/2022/NĐ-CP cơ bản vẫn đảm bảo phù hợp với quy định của dự thảo Luật Công đoàn (sửa đổi) về các hành vi bị nghiêm cấm (Điều 10 dự thảo Luật), ngoại trừ một số hành vi sau chưa có quy định chi tiết tại Nghị định số 12/2022/NĐ-CP: (1) *Kỳ thị, phân biệt đối xử về giới, dân tộc, tôn giáo và phân biệt đối xử khác trong lao động*; (2) *Thông tin không đúng sự thật nhằm hạ thấp uy tín của cán bộ công đoàn*; (3) *Hứa hẹn, cung cấp lợi ích vật chất, lợi ích phi vật chất để người lao động, cán bộ công đoàn không tham gia hoạt động công đoàn, thôi làm cán bộ công đoàn hoặc có hành vi chống lại công đoàn*; (4) *Kích động, xuyên tạc, phỉ báng về tổ chức và hoạt động công đoàn*.

Vì vậy, kính đề nghị Chính phủ phối hợp với Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam sửa đổi, bổ sung Nghị định số 12/2022/NĐ-CP khi Luật Công đoàn (sửa đổi) được Quốc hội thông qua hoặc ban hành Nghị định riêng về xử phạt vi phạm hành chính đối với hành vi vi phạm pháp luật về công đoàn.

Tài liệu gửi kèm: Dự thảo Luật Công đoàn (sửa đổi).

Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam trân trọng báo cáo và xin ý kiến Chính phủ.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Ủy ban Xã hội của QH;
- Ủy ban Pháp luật của QH;
- Các PCT TLĐ;
- Lưu: VT, CSPL.

**TM. ĐOÀN CHỦ TỊCH
CHỦ TỊCH**

Nguyễn Đình Khang